

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาสตรีในช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544).

กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2540.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประชุมพิเศษ
ระดับชาติว่าด้วยนโยบายและกรรแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเด็กในธุรกิจทางเพศ.

กรุงเทพมหานคร : องค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ), 2537.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน และศูนย์สิทธิเด็กเอเชีย
เนืท. สรุปรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (ฉบับที่ 1) เสนอต่อ
คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กองค์การสหประชาชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การ
ศาสนา, 2540.

ศิริเมขล พงษ์ไพจิตร. การนำหลักสมคบกับการกระทำความผิดมาใช้ในการปราบปรามองค์
กรอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีการแสวงหารายได้และผลประโยชน์จากการค้า
ประเวณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬ
ลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จิรนิติ หะวานนท์. มิติใหม่ของการร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินคดีอาญา. ดุลพาน
36 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2532) : 21-30.

ชัชชม อรรถภิญญ์. ความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ. วิทยา
นิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534.

ชัยเกษม นิตศิริ. ความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน. บทบัณฑิตย 52
(ธันวาคม 2539) : 177-219.

ชูชนา บุญยรัตพันธุ์. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิเด็ก : ผลกระทบต่อประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.

- ธนวดี ท่าจีน และคณะ. ปัญหาการค้าหญิงและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา. กรุงเทพมหานคร : โครงการสตรีศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- นิตยา ระวังพาล และคณะ. เอดส์กับกระบวนการค้าหญิง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- นิรันดร์ ยอแสงรัตน์. เด็กเร่ร่อน... นกขมิ้นเหลืองอ่อนในดงเอดส์. มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 547 (24 กุมภาพันธ์ 2534) : 45-46.
- ประพจน์ จินดาประยูรวงศ์. การปฏิบัตินโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาโสเภณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- พงศ์ธร บุญอารีย์. กฎหมายระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2540.
- วรกร สุตะบุตร. ปัญหาจริยธรรมของการค้าประเวณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- วรวิทย์ ฤทธิพิศ. ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาว่าด้วยการสืบพยานหลักฐานในศาลไทย. ตุลพาห 39 (กันยายน-ตุลาคม 2535) : 134-144.
- วรศักดิ์ มหัทธโนบล. การค้าประเวณีหญิงจีนในไทย : การศึกษากรณีการล่อลวงหญิงจีนจากมณฑลยูนนานเพื่อประกอบอาชีพโสเภณีในไทย. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- วิจิต มันทาภรณ์. เอดส์และสิทธิเด็ก : ผลกระทบต่อประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสวัสดิการเด็กในประเทศไทย, 2537.
- วิมลศิริ ชำนาญเวช. กฎหมายอาญาคู่ครองผู้หญิงและเด็กในคดีเกี่ยวกับครอบครัวเพียงไร. วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน 2540) : 368-373.
- ศิริพร สะโครบานะ และคณะ. การค้าหญิง : ภาวะสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : รายงานการวิจัยและปฏิบัติการเรื่องการค้าหญิง. มูลนิธิผู้หญิง, 2540.
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. สิทธิเด็ก. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิเด็ก สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน, 2533.
- สถาบันกฎหมายอาญา. สื่อลามกและการค้าประเวณีทางอินเตอร์เน็ต : มะเร็งร้ายที่ทำลายเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด, 2541.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. ร่วมแรงแบ่งปันรัก สภาพัฒน์เท็จจริงแห่งปัญหาโสเภณีและเอดส์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

- สถาบันวิจัยสังคม. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับโสเภณี. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สถาพร โคตรรักษา. มาตรการแก้ไขปัญหาคอนโดมิเนียมเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ สำนักงานส่งเสริมตุลาการ, 2539.
- สมบัติ แทนประเสริฐสุข. โสเภณีกับโรคเอดส์. วารสารหมอชาวบ้าน ปีที่ 12 ฉบับที่ 136 (สิงหาคม 2533) : 47-49.
- สมพร พรหมหิตาธร และคณะ. กฎหมายการค้าประเวณี. กรุงเทพมหานคร : กองทุนสวัสดิการกรอกองวิชาการ กองวิชาการ กรมตำรวจ, 2541.
- สีนันท ประยูรรัตน์. มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในสวนที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำการค้าประเวณี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. โสเภณีเด็ก สภาพปัญหา ปัจจัยสาเหตุและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา, 2538.
- โสเภณีเด็ก แรงงานเด็ก สินค้าออกจากประเทศกำลังพัฒนา. มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 384 (10 มกราคม 2531) : 47.
- อรรถัย อาจอ่ำ และคณะ. โสเภณีเด็กในสังคมไทย ผลการวิเคราะห์และการประมาณการตัวเลขที่ใกล้เคียง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.
- อรวรรณ จันทร์ทอง. ปัญหาความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี : ศึกษาเฉพาะกรณีการค้าประเวณีในต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อรสม สุทธิสาคร. สนิมดอกไม้ : ชีวิตจริงในมุมมืดของหญิงไทย. กรุงเทพมหานคร : สารคดี, 2539.
- อึ้งฉนพ ชูบำรุง และศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด. ว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรม. นครปฐม : โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- อิสระ โพธิจันทร์. สถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง : วิวัฒนาการของความร่วมมือ. วารสารวิเทศสหการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2540) : 10-14.

ภาษาอังกฤษ

- Anders Knudsen, Florian G. Forster (IOM), Cambodian Woman's Development Association and Tim Seaman. Two Report on the Situation of Women and Children Trafficked from Cambodia and Vietnam to Thailand. Cambodia : GAATW, IOM and CWDA, 1997.
- Caovette, Therese. M. Needs Assessment on Cross-border Trafficking in Women and Children : The Mekong Sub-region. Prepared for the UN Working Group on Trafficking in the Mekong Sub-region. Bangkok : United Nations, 1998.
- Cbintana Ratanarak. Taking on AIDS in the Slums. The Bangkok Post Sunday Magazine. (October 1-7, 1995) : 7.
- D. Finkelhor. Sexually Victimized Children. New York : Free Press, 1979.
- Derks, Annuska. Trafficking of Cambodian Women and Children to Thailand. Child Workers in Asia. Vol.14. Nos. 2&3. (April-September 1997) : 33-36.
- Farrior, Stephanie. The International Law on Trafficking in Women and Children for Prostitution : Making it Live Up to its Potential. Harvard Human Rights Journal. 10 (1997) : 213-255.
- Foundation for Women. Internation Workshop on International Migration and Traffic Women. Chiangmai : Foundation for Women, Women's Studies Center and Women and Autonomy Centre, Leiden University, 1994.
- Hevener, Natalie Kaufman. International Law and the Status of Women. New York : Westview Press, Inc., 1983.
- Human Rights Watch. A Modern Form of Slavery : Trafficking of Burmese Women and Girls into Brothels in Thailand. United States of America : Asia Watch and The Women's Rights Project, 1993.
- Mekong Region Law Center and Office of The National Commission on Women's Affairs of Thailand. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.

- Mekong Region Law Center. The Situation of Trafficking in Women : Lao People's Democratic Republic. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 281-290. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Mekong Region Law Center. Trafficking in Women : A Myanmar Perspective. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 291-234. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Nguyen Phong Hoa. The Trafficking in Women and Children – Problems and Solution. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 395-430. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Office of The National Commission on Women's Affairs of Thailand. Thailand's Policies and Legislation Pertaining Prostitution, Commercial Sexual Exploitation of Children and Trafficking in Women and Children. Bangkok : Office of The National Commission on Women's Affairs of Thailand, 1996. (Mimeographed)
- Sin Kim Sean. Illegal Labour Movements : The Case of Trafficking in Women for Sexual Exploitation. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 217-266. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Thanh-Dam Truong. Gender Relations and Prostitution in Thailand. Sex, Money and Morality : Prostitution and Tourism in Southeast Asia. London : Biddles Ltd, Guildford and Kings Lynn, 1990.
- United Nations Economic and Social Commission for Asia and Pacific. Recent Research on Traffic of Women in Thailand. Winap Newsletter. No. 19 (December 1996) : 3-4.
- United Nations Economic and Social Commission for Asia and Pacific. Violations of Human Rights : Trafficking Women and Girls. Winap Newsletter. No. 19 (December 1996) : 1-2.

- United States Information Service. U.S. Department of State Country Reports on Human Rights Practices for 1998 : Thailand. Bangkok : United States Information Service, 1999.
- Vichai Ariyanuntaka. Some Legal Aspects of the Prevention and Eradication of Child Prostitution and Child Abuse : A Thai Perspective. Presented at the Symposium – Sexual Misuse of Foreign Children by German Abroad. Bonn : Federal Ministry of Justice of Germany, 1995.
- Vitit Muntarbhorn. Illegal Labour Movements : The Case Of Trafficking in Women and Children. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 25-66. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Vitit Muntarbhorn. The Trafficking in Women and Children in the Mekong Sub-region : Law and Policy as Effective Countermeasures ?. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 175-214. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Wanchai Roujanavong. Thailand : The Situation of Trafficking in Women. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children, pp. 325-362. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.
- Weisberg, D. Kelly. Children of the Night : The Adequacy of Statutory Treatment of Juvenile Prostitution. American Journal of Criminal Law. Vol. 12 : 1 (1994) : 1-67.
- Zhang Weihang, Zhu Yantao and Fang Yuzhu. Abduction and Trafficking of Women in China : Status Quo of The Crime and Counter-measures. Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children. pp. 267-280. Bangkok : Amarin Printing and Publishing, 1999.

ภาคผนวก

บันทึกข้อตกลง
เรื่องแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินการกรณิการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์
พ.ศ. 2542

---

1. ความเป็นมา หลักการ และเหตุผล

(1) ด้วยพิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันการค้าหญิงและเด็กได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยที่สังคมโลกได้ตระหนักและเห็นพ้องต้องกันว่า การค้าหญิงและเด็กเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง

(2) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหานี้อย่างมากและปัญหาทวีความรุนแรงขึ้นเมื่อองค์การอาชญากรรมข้ามชาติใช้ประเทศไทยเป็นแหล่งแสวงหาประโยชน์จำนวนมากจากการค้าหญิงและเด็ก ประเทศไทยจึงตกอยู่ใน 3 สถานะคือ สถานะประเทศผู้รับ เป็นการรับหญิงและเด็กจากประเทศอื่นทั้งในภูมิภาคเดียวกันและนอกภูมิภาคเข้ามา ขณะเดียวกัน มีสถานะเป็นประเทศปลายทางคือ นำหญิงและเด็กเหล่านั้นมาค้าบริการทางเพศในประเทศไทย รวมทั้งใช้แรงงานโดยกดขี่ทารุณ บังคับขู่เข็ญให้เป็นขอทาน หรือ กระทำการอื่นใดที่ไร้คุณธรรม และเป็นประเทศทางผ่าน คือ ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านเพื่อส่งออกไปยังประเทศอื่น อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นมิได้มีผลกระทบต่อประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว แต่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกประเทศจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหานี้

(3) ปัจจุบันหลายประเทศได้ให้ความสนใจกับปัญหาดังกล่าวมากขึ้น โดยการประชุมหาแนวทางแก้ไขปัญหทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ผลการประชุมแต่ละครั้งได้มีข้อเสนอแนะอย่างกว้างขวาง สำหรับประเทศไทยได้จัดประชุมหลายครั้ง อาทิ การจัดประชุมสัมมนาระดับภูมิภาคเรื่องการค้าเด็กข้ามชาติเมื่อเดือนเมษายน 2540 ต่อมาในเดือนพฤศจิกายนปีเดียวกัน ได้จัดประชุมสัมมนาเรื่องการค้าหญิงและเด็กข้ามชาติ การประชุมครั้งหลังนี้ส่งผลให้รัฐบาลไทยเริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างเป็นรูปธรรม

(4) ได้มีการจัดตั้ง คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหการค้าหญิงและเด็กข้ามชาติขึ้นมาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2541 ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ

และผู้แทนองค์การระหว่างประเทศในประเทศไทยที่ทำงานเกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(5) ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้กำกับการ และรองผู้กำกับการเกี่ยวกับปัญหาการค้าหญิงและเด็กข้ามชาติ เมื่อเดือนธันวาคม 2541 ที่ประชุมเห็นร่วมกันว่าควรจะให้การดูแลช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ และนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนปฏิบัติให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และให้นำประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการดำเนินการ และเพื่อให้งานนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงได้มีการลงนามร่วมกันระหว่างหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และผู้แทนองค์การพัฒนาเอกชน ตามรายชื่อแนบท้ายนี้

2. กรณีที่ดินค้าหญิงและเด็กตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และพึงได้รับการช่วยเหลือ

(1) หญิงและเด็กที่ถูกบุคคล กลุ่มคน หรือองค์กร เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด รับ หน่วยเหี่ยว หรือกักขัง ซ่อนเร้น ซึ่งหญิงหรือเด็กโดยใช้อุบายล่อลวง ชูเชิญ ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักร และการกระทำความดังกล่าวทำให้หญิงและเด็กนั้นตกอยู่ในสภาวะจำยอม กระทำการ หรือยอมรับการกระทำใดๆอันมิชอบด้วยกฎหมาย เช่น การค้าบริการทางเพศ การข่มขู่บังคับจิตใจ การใช้แรงงานโดยกดขี่ทารุณ บังคับชูเชิญให้เป็นขอทาน หรือการกระทำอื่นใดที่ไร้คุณธรรม

(2) กรณีมีพฤติการณ์ตามที่กำหนดไว้ใน 2(1) กระทำต่อหญิงหรือเด็กที่อายุไม่เกิน 18ปีทั้งหญิงและชาย ไม่ว่าจะหญิงหรือเด็กนั้นจะยินยอมหรือมีส่วนรู้เห็นต่อการกระทำในเบื้องต้นหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าหญิงหรือเด็กนั้นตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

3. หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

ให้หมายรวมถึง การกระทำความผิดต่อหญิงและเด็กโดยการซื้อ ชาย จำหน่าย พา หรือ จัดหาหญิงและเด็กนั้นไปด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อสำเร็จความใคร่ทั้งแก่

- (1) หญิงและเด็กไทยที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์
- (2) หญิงและเด็กต่างด้าวที่เข้าประเทศไทยไม่ถูกต้องตามกฎหมายและตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์
- (3) หญิงและเด็กต่างด้าวที่เข้าประเทศไทยถูกต้องตามกฎหมาย แต่ภายหลังตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์
- (4) หญิงและเด็กที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

4. แนวทางปฏิบัติการหญิงและเด็กไทยที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

กรณีที่หญิงและเด็กไทยตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ภายในประเทศหรือที่ถูกแสวงหาประโยชน์โดยส่งออกไปนอกประเทศ ให้นำประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาพิจารณาดำเนินการโดยยึดแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือหญิงหรือเด็กออกจากสถานการณ์การค้าประเวณี หรือสถานบริการหรือสถานที่อื่นใด ให้รีบสอบปากคำหญิงหรือเด็กนั้นไว้เป็นพยาน และ ประสานพนักงานอัยการ เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลให้มีการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 โดยทันที แม้การสอบสวนจะยังไม่แล้วเสร็จก็ตาม

(2) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่เป็นธุระจัดหา ล่อไป พาไป ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด รับ หน่วงเหนี่ยว หรือกักขัง ซ่อนเร้น ใช้อุบายล่อลวง ชูเชิญ ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือผู้ที่ใช้วิธีขมขื่นใจ ด้วยประการอื่นใดซึ่งหญิงหรือเด็ก ผู้ประกอบการ ผู้ดูแลหรือจัดการกิจการ ผู้ควบคุม หรือผู้จัดให้หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือ

ตนและผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือเพื่อประโยชน์อันมิชอบ ไม่ว่าจะโดยการขายเด็ก ให้เด็กเป็นขอทาน หรือทำงานในสภาพที่ใช้แรงงานโดยทารุณโหดร้าย (นำมาจากหลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 และ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา(ฉบับที่ 14) พ.ศ.2540)

เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น และผู้ที่เป็นลูกค้าใช้บริการทางเพศกับเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในสถานการณ์ค้าประเวณี อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก

หลักเกณฑ์การนับอายุเด็กเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ถืออายุเด็กในขณะที่มีความผิดเกิดครั้งแรก และหากความผิดเกิดเมื่อเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี แต่พบการกระทำความผิดเมื่อเด็กอายุเกิน 18 ปี ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในฐานะเป็นผู้กระทำความผิดแก่เด็กอายุไม่เกิน 18 ปี

(3) ในกรณีที่ต้องดำเนินการตามมาตรา 10 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 หลังจากสอบปากคำแล้ว ในกรณีที่ เป็นเด็กให้นำส่งสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์หรือสถานสงเคราะห์ของ เอกชนที่กรมประชาสงเคราะห์รับรองภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อให้ความช่วยเหลือดูแล และให้กรม ประชาสงเคราะห์จัดให้มีการตรวจร่างกายเด็กนั้นทุกกรณี

กรณีเป็นหญิงอายุเกิน 18 ปี หลังสอบปากคำแล้ว หากหญิงนั้นสมัครใจขออยู่ฝึกอาชีพกับ กรมประชาสงเคราะห์ ก็ให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีสอบปากคำยังไม่แล้วเสร็จและมีความจำเป็นต้อง ดำเนินการตามมาตรา 10 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบ ปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540 ให้ส่งหญิงนั้นไปอยู่ในความดูแลของสถานแรกรับหรือสถาน สงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชนที่กรมประชาสงเคราะห์รับรอง

(4) ในกรณีที่หญิงหรือเด็กไม่มีหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน หรือมีบัตรประจำตัว ประชาชนแต่รูปถ่ายในบัตรประจำตัวประชาชนนั้นไม่เหมือนผู้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือมีเหตุ อันควรสงสัยว่ามีใช้บัตรประจำตัวประชาชนของหญิงหรือเด็กนั้นหรือมีการปลอมแปลง แก้ไขเปลี่ยนแปลง บัตรประจำตัวประชาชนนั้น หรือมีหลักฐานที่ทางราชการออกให้ใช้แทนบัตรประจำตัวประชา ขนเป็นการชั่วคราว ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียน ราษฎรและอายุกับสำนักงานทะเบียนราษฎร และประสานแจ้งผลการตรวจสอบให้พนักงานสอบสวน ทราบ

(5) ในกรณีที่หญิงหรือเด็กอ้างว่าอายุเกิน 18 ปี และไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนหรือ บัตรแสดงตัวอื่น และมีเหตุอันควรสงสัยว่าหญิงหรือเด็กนั้นอายุไม่เกิน 18 ปี ให้พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์จัดให้มีการตรวจร่างกายหญิงหรือเด็กนั้นทางการแพทย์ โดยการ ตรวจฟันหรือตรวจร่างกายด้วยวิธีอื่นใด เพื่อให้ทราบและยืนยันอายุที่แท้จริงของหญิงหรือเด็กนั้น ใน

กรณีที่เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้จัดให้มีการตรวจ ให้ประสานแจ้งผลการตรวจให้
พนักงานสอบสวนทราบ

(6) ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยละเอียดจากหญิง
หรือเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหาย และดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเก็บไว้เป็นหลักฐานอย่างเป็นระบบ
และประสานส่งข้อมูลนั้นให้พนักงานสอบสวนเพื่อประกอบการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความ
ผิดต่อไป

(7) การสอบปากคำเบื้องต้น การสืบสวนสอบสวน และการสืบพยานในศาล ให้พนักงาน
สอบสวนประสานงานแจ้งกรมประชาสงเคราะห์หรือองค์กรพัฒนาเอกชนให้จัดหาหรือประสานงาน
ให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสตรีและเด็ก ซึ่งได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิต
วิทยา และจิตแพทย์ แล้วแต่กรณี เข้าร่วมฟังการสอบปากคำเบื้องต้น การสอบสวน และการสืบ
พยานในศาลด้วย

(8) ระหว่างที่หญิงและเด็กอยู่ในความดูแลของกรมประชาสงเคราะห์ ให้กรมประชา
สงเคราะห์จัดสถานที่ดูแลอย่างปลอดภัยและเหมาะสมก่อนส่งกลับภูมิลำเนา โดยให้ความช่วยเหลือ
ในเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ

(9) มิให้ถือว่า สถานที่ที่ใช้ดูแลหญิงและเด็กของกรมประชาสงเคราะห์หรือสถานสงเคราะห์
ของเอกชนที่กรมประชาสงเคราะห์รับรอง เป็นสถานที่คุ้มครองบุคคลตามอำนาจของพนักงานสอบสวน
หรืออำนาจศาล

5. แนวทางปฏิบัติกรณีหญิงหรือเด็กต่างด้าวที่เข้าประเทศไทยไม่ถูกต้องตาม กฎหมายและตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ และกรณีหญิงหรือเด็กต่างด้าวที่เข้าประเทศ ไทยถูกต้องตามกฎหมายและภายหลังตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

ให้นำประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้า
หญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พระ
ราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาพิจารณาดำเนินการ โดยยึดแนว
ทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ช่วยเหลือหญิงหรือเด็กต่างด้าว ออกจากสถานการค้าประเวณี
หรือสถานบริการหรือสถานที่อื่นใด ให้รีบสอบปากคำหญิงหรือเด็กนั้นไว้เป็นพยานและประสาน
พนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลให้มีการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติ
มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 โดยทันที แม้การสอบสวน
จะยังไม่แล้วเสร็จก็ตาม

(2) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่ป็น
 ธุระจัดหา ล่อไป พาไป ชื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด รับ หน่วงเหนี่ยว หรือกักขัง
 ซ่อนเร้น ใช้อุบายล่อลวง ชูเชิญ ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือผู้ที่ใช้วิธีข่มขืนใจ
 ด้วยประการอื่นใดซึ่งหญิงหรือเด็ก ผู้ประกอบการ ผู้ดูแลหรือจัดการกิจการ ผู้ควบคุม หรือผู้จัดให้
 หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือ
 เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น และผู้ที่เป็นลูกค้าใช้บริการทาง
 เพศกับเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในสถานการณ์ค้าประเวณี อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
 กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาว
 ชน หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก

หลักเกณฑ์การนับอายุเด็กเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ถืออายุเด็กในขณะ
 ความผิดเกิดครั้งแรก และหากความผิดเกิดเมื่อเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี แต่พบการกระทำความผิดเมื่อ
 เด็กอายุเกิน 18 ปี ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในฐานะเป็นผู้กระทำความผิดแก่เด็กอายุไม่เกิน
 18 ปี

(3) หลังสอบปากคำหญิงหรือเด็กต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหายแล้ว ให้พนักงานสอบสวน
 เสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ดำเนินการผ่อนผันตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคน
 เข้าเมือง พ.ศ. 2522 และดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการ
 ในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวส่ง
 ตัวหญิงหรือเด็กต่างด้าวนั้นไปอยู่ในความดูแลของสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ของกรมประชา
 สงเคราะห์หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชน ที่กรมประชาสงเคราะห์รับรอง และให้กรมประชา
 สงเคราะห์จัดส่งบุคคลต่างด้าวที่เป็นเด็ก ไปตรวจร่างกายทุกกรณี

(4) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานแสดงตัว หรือมีเหตุอันควรสงสัยในความถูกต้องแท้จริงของ
 เอกสารแสดงตัว ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการตรวจสอบกับสถานทูตที่บุคคลนั้นอ้าง
 ว่าเป็นพลเมืองของประเทศนั้น แล้วแจ้งผลการตรวจสอบให้พนักงานสอบสวนทราบ

(5) ในกรณีที่หญิงหรือเด็กต่างด้าวนั้นอ้างว่าอายุเกิน 18 ปี แต่ไม่มีหลักฐานแสดงตัว หรือมี
 หลักฐานแสดงตัวแต่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการปลอมแปลงแก้ไขหลักฐานแสดงตัวนั้น หรือมีหลักฐาน
 ฐานแสดงตัวที่ออกให้กับบุคคลนั้น และมีเหตุอันควรสงสัยว่าหญิงหรือเด็กนั้นอายุไม่เกิน 18 ปี ให้

หมายถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 2 มิถุนายน
 2541 สำหรับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงฉบับนี้อาจจะมีการเปลี่ยนแปลง
 แปลงในภายหลัง เพื่อให้ครอบคลุมหญิงและเด็กสัญชาติอื่นที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์จัดให้มีการตรวจร่างกายหญิงหรือเด็กนั้นทางการแพทย์โดยการตรวจฟันหรือตรวจร่างกายด้วยวิธีอื่นใด เพื่อให้ทราบและยืนยันอายุที่แท้จริงของหญิงหรือเด็กนั้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้จัดให้มีการตรวจ ให้ประสานแจ้งผลการตรวจให้พนักงานสอบสวนทราบ

(6) ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยละเอียดจากหญิงหรือเด็กต่างด้าวที่ตกเป็นผู้เสียหาย และดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้เป็นหลักฐานอย่างเป็นระบบ และประสานงานส่งข้อมูลนั้นให้พนักงานสอบสวน เพื่อประกอบการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดต่อไป

สำหรับกระบวนการบำบัดฟื้นฟูขั้นต้น รวมทั้งการสอบหาสาเหตุการมาค้าประเวณีในประเทศไทยหรือมาประกอบอาชีพอื่น เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ต้องซักถามและรวบรวมข้อเท็จจริง เพื่อให้ทราบสภาวะทางด้านจิตใจและสังคมของหญิงและเด็ก และส่งให้หน่วยงานของประเทศต้นทางดำเนินการช่วยเหลือหลังจากส่งกลับไป

(7) การสอบปากคำเบื้องต้น การสืบสวนสอบสวน และการสืบพยานในศาล ให้พนักงานสอบสวนประสานแจ้งกรมประชาสงเคราะห์หรือองค์กรพัฒนาเอกชนหรือสถานทูตให้จัดหาหรือประสานให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสตรีและเด็ก ซึ่งได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา จิตแพทย์ และล่าม แล้วแต่กรณี เข้าร่วมฟังการสอบปากคำเบื้องต้น การสอบสวน และการสืบพยานในศาลด้วย

(8) การสอบปากคำเบื้องต้น การสืบสวนสอบสวน และการสืบพยานในศาล จะต้องรีบดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว และส่งหญิงหรือเด็กต่างด้าวนั้นกลับประเทศต้นทางทันที หากมีความจำเป็นต้องกักตัวหญิงหรือเด็กไว้ระยะหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการติดตามผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ก็สามารถทำได้แต่ต้องรีบดำเนินการโดยไม่ชักช้า โดยให้หญิงหรือเด็กต่างด้าวนั้นอยู่ในความดูแลของสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชนที่กรมประชาสงเคราะห์รับรอง

(9) ระหว่างที่หญิงหรือเด็กต่างด้าวนั้นอยู่ในความดูแลของกรมประชาสงเคราะห์ ให้กรมประชาสงเคราะห์จัดสถานที่ดูแลอย่างปลอดภัยและเหมาะสมก่อนส่งกลับประเทศ โดยให้ความช่วยเหลือในเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ และให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ในการดูแลสุขภาพอนามัย รวมทั้งการป้องกันโรคติดต่อ

(10) มิให้ถือว่า สถานที่ที่ดูแลหญิงและเด็กของกรมประชาสงเคราะห์ หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชนที่กรมประชาสงเคราะห์รับรอง เป็นสถานที่คุ้มขังบุคคลตามอำนาจของพนักงานสอบสวนหรืออำนาจศาล

(11) ในกรณีที่ไม่ทราบสัญชาติของหญิงและเด็กต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ยึดหลักเกณฑ์พิจารณาภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นลำดับแรก หากสถานทูตหรือรัฐบาลประเทศต้นทางไม่ยอมรับ จึงให้ใช้การพิสูจน์สัญชาติแทน

(12) ให้กรมประชาสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือด่านตรวจคนเข้าเมืองชายแดน องค์การพัฒนาเอกชน และกระทรวงการต่างประเทศ ประสานงานกันเพื่อทราบข้อมูลของหญิงและเด็กต่างด้าวและรายละเอียดหรือพยานหลักฐานที่จะเป็นประเด็นนำสืบหาตัวผู้กระทำผิดแจ้งให้กับประเทศต้นทางรับไปดำเนินการกับผู้กระทำผิดต่อไป เป็นการทาลายขบวนการค้าหญิงและเด็กในประเทศต้นทางอีกทางหนึ่ง

(13) ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองหรือด่านตรวจคนเข้าเมืองชายแดน กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงการต่างประเทศ และองค์การพัฒนาเอกชน ประสานงานกันในการส่งกลับหญิงและเด็กต่างด้าวไปยังประเทศภูมิลำเนา โดยให้ประสานสถานทูต ด่านตรวจคนเข้าเมือง หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนของประเทศต้นทาง ให้มารับตัวไป และให้การดูแลมิให้กลับเข้ามาประเทศไทยอีก พร้อมทั้งให้ข้อมูลและรายละเอียดที่จะเป็นประเด็นนำสืบไปให้ด้วย

6. แนวทางปฏิบัติกรณีหญิงและเด็ก ที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

กรณีหญิงและเด็กซึ่งเป็นบุคคล 14 กลุ่ม ที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้ ซึ่งตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ให้นำประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติป้องกัน

บุคคล 14 กลุ่ม ที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้ ในภาคผนวกเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท 0310.1/ว.8 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2538 ซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ได้แก่ 1. บุคคลบนพื้นที่สูง (ถือบัตรสีฟ้า) 2. อดีตทหารจีนคณะชาติ (ถือบัตรสีขาว) 3. จีนฮ่ออพยพพลเรือน (ถือบัตรสีเหลือง) 4. จีนฮ่ออิสระ (ถือบัตรสีส้ม) 5. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า (ถือบัตรสีชมพู) 6. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (ถือบัตรสีส้ม/มีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวร) 7. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (ถือบัตรสีม่วง/อาศัยอยู่กับนายจ้าง) 8. ญวนอพยพ (ถือบัตรสีขาวยกเว้นน้ำเงิน) 9. ลาวอพยพ (ถือบัตรสีฟ้า) 10. เนปาลอพยพ (ถือบัตรสีเขียว) 11. อดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา (ถือบัตรสีเขียว/อดีต จคม.) 12. ไทยลื้อ (ถือบัตรสีส้ม) 13. เผ่าตองเหลือง (บัตรบุคคลบนพื้นที่สูง/ถือบัตรสีฟ้า) 14. ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากเกาะกง กัมพูชา (ถือบัตรสีเขียว)

และปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาพิจารณาดำเนินการ โดยยึดแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือหญิงหรือเด็กออกมาจากสถานการค้าประเวณีหรือสถานบริการหรือสถานที่อื่นใด ให้รีบสอบปากคำหญิงหรือเด็กนั้นไว้เป็นพยาน และประสานพนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลให้มีการสืบพยานไว้ก่อนตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 โดยทันทีแม้การสอบสวนจะยังไม่แล้วเสร็จก็ตาม

(2) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่เป็นธุระจัดหา ล่อไป พาไป ซื้อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด รับ นอนงเหนียว หรือกักขัง ซ่อนเร้น ใช้อุบายล่อลวง ชู่เชิญ ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือผู้ที่ใช้วิธีข่มขืนใจ ด้วยประการอื่นใดซึ่งหญิงหรือเด็ก ผู้ประกอบการ ผู้ดูแลหรือจัดการกิจการ ผู้ควบคุม หรือผู้จัดให้หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจารหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น และผู้ที่เป็นลูกค้าใช้บริการทางเพศกับเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในสถานการค้าประเวณี อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก

หลักเกณฑ์การนับอายุเด็กเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ถืออายุเด็กในขณะที่เกิดความผิดครั้งแรก และหากความผิดเกิดเมื่อเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี แต่พบการกระทำความผิดเมื่อเด็กอายุเกิน 18 ปี ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในฐานะเป็นผู้กระทำความผิดแก่เด็กอายุไม่เกิน 18 ปี

(3) หลังสอบปากคำแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำหญิงหรือเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายนั้นส่งสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชนที่กรมประชาสงเคราะห์รับรอง

(4) ในกรณีที่ไม่มีบัตรประจำตัวบุคคลเฉพาะกลุ่ม (บัตรสี) หรือมี แต่สงสัยในความถูกต้องแท้จริงของเอกสารนั้น ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวกับกระทรวงมหาดไทย และแจ้งผลการตรวจสอบให้พนักงานสอบสวนทราบ

(5) ในกรณีที่หญิงหรือเด็กนั้นอ้างว่าอายุเกิน 18 ปี แต่ไม่มีหลักฐานแสดงตัวหรือมีหลักฐานแสดงตัวแต่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการปลอมแปลงแก้ไขหลักฐานแสดงตัวนั้น หรือมิใช่หลักฐานแสดงตัวที่ออกให้กับบุคคลนั้น และมีเหตุอันควรสงสัยว่าอายุไม่เกิน 18 ปี ให้พนักงานสอบสวนหรือ

เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์จัดให้มีการตรวจร่างกายหญิงหรือเด็กนั้นทางการแพทย์โดยการตรวจฟันหรือตรวจร่างกายด้วยวิธีอื่นใด เพื่อให้ทราบและยืนยันอายุที่แท้จริงของหญิงหรือเด็กนั้น ในกรณีเจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้จัดให้มีการตรวจ ให้ประสานแจ้งผลการตรวจให้พนักงานสอบสวนทราบ

(6) ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยละเอียดจากหญิงหรือเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหาย และดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไว้เป็นหลักฐานอย่างเป็นระบบ และประสานส่งข้อมูลนั้นให้พนักงานสอบสวน เพื่อประกอบการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อไป

(7) การสอบปากคำเบื้องต้น การสืบสวนสอบสวน และการสืบพยานในศาล ให้พนักงานสอบสวนประสานแจ้งกรมประชาสงเคราะห์หรือองค์กรพัฒนาเอกชนให้จัดหาหรือประสานให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสตรีและเด็ก ซึ่งได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา จิตแพทย์ และล่าม แล้วแต่กรณี เข้าร่วมฟังการสอบปากคำเบื้องต้น การสอบสวน และการสืบพยานในศาลด้วย

(8) การสอบปากคำเบื้องต้น การสืบสวนสอบสวน และการสืบพยานในศาล จะต้องรีบดำเนินการให้เสร็จโดยเร็วและให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน ประสานกันในการส่งหญิงหรือเด็กนั้นกลับไปยังเขตพำนักที่กำหนดให้

(9) ระหว่างที่หญิงหรือเด็กนั้นอยู่ในความดูแลของกรมประชาสงเคราะห์ ให้กรมประชาสงเคราะห์จัดสถานที่ดูแลอย่างปลอดภัยและเหมาะสมก่อนส่งกลับเขตพำนักโดยให้ความช่วยเหลือในเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงนี้จากสำนักงานงบประมาณ แล้วแจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนต่อไป

ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะออกระเบียบหลักเกณฑ์ภายในให้สอดคล้องกับบันทึกนี้

บันทึกข้อตกลงนี้ทำไว้ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2542

ลงนาม Ann Hansson
 (นางผาณิต นิตินันท์ประภาส)
 ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ลงนาม พلتสำรวจเอก J. J. J. J.
 (ประชา พรหมนอก)
 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ลงนาม [Signature]
 (นายอิระวัชร จันทระประเสริฐ)
 อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ลงนาม [Signature]
 (นางศรีศักดิ์ ไทยอารี)
 ประธานคณะกรรมการประสานงาน
 เรื่องเด็กต่างชาติ

ลงนาม [Signature]
 (นางศิริพร สะโครบานะ)
 ผู้แทนเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหา
 การค้าหญิงและเด็ก

สนธิสัญญา

ระหว่าง

ราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อไปนี้จะเรียกว่า "ภาคีสัญญา")

ปรารถนาที่จะส่งเสริมความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพระหว่างประเทศทั้งสองในการปราบปรามอาชญากรรมบนพื้นฐานของความเคารพอธิปไตย ความเท่าเทียมกันและผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยการทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

ข้อผูกพันในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติที่ระบุไว้ในสนธิสัญญานี้ ภาคีสัญญาตกลงที่จะส่งให้แก่กันและกัน ซึ่งตัวบุคคลที่พบในดินแดนของภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่ง ซึ่งต้องการตัวเพื่อการฟ้องร้อง การพิจารณาคดี หรือเพื่อกำหนดหรือดำเนินการลงโทษในดินแดนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง สำหรับการกระทำความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

ข้อ 2

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

(1) เพื่อความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญานี้ ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ คือ ความผิดซึ่งลงโทษได้ตามกฎหมายของภาคีสัญญา โดยโทษจำคุกหรือการกักขังในรูปแบบอื่น เป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือโดยโทษที่หนักกว่า

(2) ในกรณีที่คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกลงโทษจำคุกหรือกักขังในรูปแบบอื่น โดยศาลของภาคีสัญญาที่ร้องขอสำหรับความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ จะให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้หากระยะเวลาของโทษที่จะต้องรับต่อตามคำพิพากษาเหลืออยู่อย่างน้อยหกเดือน

(3) เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ การวินิจฉัยว่าความผิดใดเป็นความผิดตามกฎหมายของภาคีสัญญา จะไม่คำนึงว่ากฎหมายของภาคีสัญญาได้กำหนดให้การกระทำที่ก่อให้เกิดความผิดนั้นอยู่ในประเภทเดียวกัน หรือได้เรียกชื่อความผิดเป็นอย่างเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(4) เมื่อให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำหรับความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ความผิดหนึ่งแล้ว อาจจะมีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดอื่นซึ่งได้ระบุไว้ในคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่เป็นไปตามเงื่อนไขสำหรับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน แม้ว่าจะไม่เข้าเงื่อนไขที่เกี่ยวกับระยะเวลาของโทษหรือคำสั่งกักขังที่ระบุไว้ในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้

ข้อ 3

เหตุสำหรับการปฏิเสธไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะไม่ได้รับการอนุมัติภายใต้สนธิสัญญานี้ในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ภาคีที่ได้รับการร้องขอพิจารณาว่าความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยภาคีที่ร้องขอเป็นความผิดทางการเมือง ความผิดทางการเมืองในที่นี้จะไม่รวมถึงการปลงชีวิตหรือการพยายามปลงชีวิตหรือการประทุษร้ายต่อร่างกายประมุขแห่งรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลหรือสมาชิกในครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

(2) ภาคีที่ได้รับการร้องขอมีเหตุผลหนักแน่นในอันที่จะสันนิษฐานว่าคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนมุ่งประสงค์ที่จะดำเนินคดี หรือดำเนินการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว โดยมีสาเหตุจากเชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ หรือความเห็นทางการเมืองของบุคคลนั้น หรือว่าสถานะของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเพื่อดำเนินคดีทางศาลจะถูกกระทบโดยสาเหตุดังกล่าวข้างต้น

(3) ความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นความผิดเพียงเฉพาะตามกฎหมายทางทหารของภาคีที่ร้องขอ และมีใช่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญาของภาคีดังกล่าว

(4) การฟ้องร้องหรือการดำเนินการลงโทษสำหรับความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นต้องห้ามโดยเหตุที่บัญญัติไว้ตามกฎหมายของภาคีสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องอายุความ

(5) ภาคีที่ได้รับการร้องขอได้มีคำพิพากษาต่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวสำหรับความผิดเดียวกันก่อนมีคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ข้อ 4

เหตุสำหรับการใช้ดุลยพินิจปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจถูกปฏิเสธภายใต้สนธิสัญญานี้ในสถานการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) ภาคิที่ได้รับการร้องขอมีเขตอำนาจตามกฎหมายเหนือความผิดที่อ้างถึงในคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน และจะดำเนินคดีต่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว
- (2) ในกรณีพิเศษ ภาคิที่ได้รับการร้องขอแม้จะได้ตระหนักถึงความรุนแรงของความผิด และผลประโยชน์ของภาคิที่ร้องขอแล้ว ยังเห็นว่า การส่งผู้ร้ายข้ามแดนอาจไม่สอดคล้องกับข้อพิจารณาด้านมนุษยธรรมอันสืบเนื่องมาจากสถานการณ์ส่วนบุคคลของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว
- (3) ภาคิที่ได้รับการร้องขอกำลังดำเนินคดีต่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวสำหรับความผิดเดียวกัน

ข้อ 5

การส่งคนชาติข้ามแดน

1. ภาคิคู่สัญญาแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะปฏิเสธไม่ส่งคนชาติของตนข้ามแดน
2. หากการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่ได้รับการอนุมัติตามวรรค 1 ของข้อนี้ ภาคิที่ได้รับการร้องขอจะต้องเสนอคดีนั้นให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของตนเพื่อฟ้องคดีต่อไปตามคำร้องขอของภาคิที่ร้องขอเพื่อความมุ่งประสงค์นี้ ภาคิที่ร้องขอจะต้องส่งเอกสารและพยานหลักฐานเกี่ยวกับคดีให้แก่ภาคิที่ได้รับการร้องขอ
3. แม้จะมีวรรค 2 ของข้อนี้บัญญัติไว้ ภาคิที่ได้รับการร้องขอไม่ต้องเสนอคดีนั้นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของตนเพื่อฟ้องคดี หากภาคิที่ได้รับการร้องขอไม่มีเขตอำนาจเหนือความผิดนั้น

ข้อ 6

ช่องทางการติดต่อ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญานี้ ภาคิคู่สัญญาจะติดต่อกันผ่านช่องทางการทูต เว้นแต่จะมีระบุไว้เป็นอย่างอื่นในสนธิสัญญานี้

ข้อ 7

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารที่ต้องการ

1. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และจะต้องแนบเอกสารต่อไปนี้
  - ก. เอกสาร คำแถลง หรือพยานหลักฐานอื่น ๆ เพียงพอที่จะระบุรูปพรรณสัณฐาน และที่อยู่ที่อยู่อาจเป็นไปได้ของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว
  - ข. คำแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดี
  - ค. บทบัญญัติของกฎหมายที่ระบุองค์ประกอบสำคัญและที่กำหนดความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน
  - ง. บทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดโทษสำหรับความผิด และ
  - จ. บทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดอายุความเพื่อการฟ้องร้อง หรือเพื่อการดำเนินการลงโทษสำหรับความผิด หากมี
2. คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเกี่ยวกับบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเพื่อการฟ้องร้องจะต้องแนบ
  - ก. สำเนาหมายจับที่ออกโดยผู้พิพากษา หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอื่นของภาคที่ร้องขอ
  - ข. พยานหลักฐานซึ่งให้เหตุผลของการจับและการให้มีการดำเนินคดีต่อบุคคลดังกล่าว รวมถึงพยานหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเป็นบุคคลเดียวกันกับที่ระบุไว้ในหมายจับ
3. เมื่อคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกพิพากษาว่ากระทำผิด จะต้องแนบเอกสารเพิ่มเติมจากเอกสารที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ ดังต่อไปนี้
  - ก. สำเนาคำพิพากษาของศาลของภาคที่ร้องขอ
  - ข. พยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเป็นบุคคลเดียวกันกับที่อ้างถึงในคำพิพากษาว่ากระทำผิด และ
  - ค. คำแถลงที่แสดงว่าได้มีการรับโทษตามคำพิพากษาไปแล้วเพียงใด
4. เอกสารทั้งหมดที่นำส่งโดยรัฐที่ร้องขอตามบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้ จะมีลายมือชื่อหรือตราประทับอย่างเป็นทางการ พร้อมแนบคำแปลเป็นภาษาของภาคที่ได้รับการร้องขอหรือภาษาอังกฤษ

ข้อ 8

ข้อเสนอเพิ่มเติม

หากภาคีที่ได้รับการร้องขอพิจารณาเห็นว่า ข้อเสนอที่เสนอมานี้เพื่อสนับสนุนคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไม่เพียงพอตามสนธิสัญญาในอันที่จะพิจารณานุมัติการส่ง ภาคีฝ่ายนั้นอาจเรียกข้อเสนอเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากภาคีที่ร้องไม่สามารถส่งมอบข้อเสนอเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าภาคีนั้นเพิกถอนคำร้องขอของตนโดยสมัครใจ อย่างไรก็ตาม ภาคีที่ร้องขอย่อมไม่ผูกมัดสิทธิในการที่จะทำคำร้องขอใหม่เพื่อวัตถุประสงค์เดิม

ข้อ 9

การจับกุมชั่วคราว

1. ในกรณีเร่งด่วน ภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งให้จับกุมบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวไว้ชั่วคราวได้ คำขอให้จับกุมตัวชั่วคราวจะกลายเป็นลายลักษณ์อักษรโดยส่งไปยังภาคีที่ได้รับการร้องขอผ่านช่องทางการทูต หรือโดยผ่านองค์การตำรวจสากล
2. คำร้องขอจะประกอบด้วย รูปพรรณของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว ที่อยู่ของบุคคลนั้นหากรู้ ค่าแถลงย่อเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดี ค่าแถลงว่าได้มีหมายจับหรือได้มีคำพิพากษาว่ากระทำผิดสำหรับบุคคลนั้นตั้งระบุไว้ในข้อ 7 และค่าแถลงว่าจะได้ส่งคำร้องขอให้ส่งบุคคลดังกล่าวข้ามแดนมา
3. จะมีการแจ้งผลของคำร้องขอแก่ภาคีที่ร้องขอโดยไม่ชักช้า
4. การจับกุมชั่วคราวจะสิ้นสุดลง หากภายในระยะเวลาหกสิบวันหลังการจับกุมบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีที่ได้รับการร้องขอยังมีไม่ได้รับคำร้องขออย่างเป็นทางการให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารสนับสนุนที่จำเป็นตามข้อ 7
5. การที่การจับกุมชั่วคราวสิ้นสุดลงตามวรรค 4 ของข้อนี้ จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการส่งบุคคลดังกล่าวข้ามแดน หากมีการส่งคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนและเอกสารสนับสนุนที่ระบุไว้ในข้อ 7 ตามมาในภายหลัง

ข้อ 10

การส่งมอบตัวบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว

1. ภาคีที่ได้รับการร้องขอ จะแจ้งโดยไม่ชักช้าผ่านช่องทางการทูตให้ภาคีที่ร้องขอทราบถึงการวินิจฉัยของตนเกี่ยวกับคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน
2. หากการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้รับการอนุมัติ ภาคีที่ได้รับการร้องขอและภาคีที่ร้องขอจะวินิจฉัยโดยการปรึกษาหารือถึงเรื่องการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
3. ภาคีที่ได้รับการร้องขอต้องให้เหตุผลในการปฏิเสธคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนบางส่วนหรือทั้งหมด
4. จะถือว่าภาคีที่ร้องขอได้เพิกถอนคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน หากมิได้รับตัวบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวภายในสิบห้าวันหลังจากวันที่ได้ตกลงเรื่องการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแล้ว เว้นแต่จะได้อำนาจไว้เป็นอย่างอื่นตามวรรค 5 ของข้อนี้ ภาคีที่ได้รับการร้องขอจะปล่อยตัวบุคคลนั้นเป็นอิสระทันที และอาจจะปฏิเสธการส่งผู้ร้ายข้ามแดน สำหรับความผิดเดียวกันนั้นได้
5. หากภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งไม่อาจมอบหรือรับตัวบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว ภายในเวลาที่ตกลงกันด้วยเหตุที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของตน ให้แจ้งให้ภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบ ภาคีคู่สัญญาจะวินิจฉัยโดยการปรึกษาหารือถึงเรื่องการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันใหม่ และให้นำข้อบทตามวรรค 4 ของข้อนี้มาใช้บังคับ

ข้อ 11

การเลื่อนการมอบตัวและการมอบตัวชั่วคราว

1. เมื่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวกำลังถูกดำเนินคดีหรือกำลังรับโทษในภาคีที่ได้รับการร้องขอในความผิดนอกเหนือไปจากความผิดซึ่งขอให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ภาคีที่ได้รับการร้องขออาจมอบตัวบุคคลดังกล่าว หรือเลื่อนการมอบตัวออกไปจนกระทั่งการดำเนินคดีเสร็จสิ้นลง หรือได้มีการรับโทษตามคำพิพากษาทั้งหมดหรือบางส่วนแล้ว ภาคีที่ได้รับการร้องขอจะแจ้งแก่ภาคีที่ร้องขอเกี่ยวกับการเลื่อนใด ๆ
2. ภายในขอบเขตที่กฎหมายอนุญาต และในกรณีบุคคลอยู่ในข่ายจะถูกส่งข้ามแดนได้ ภาคีที่ได้รับการร้องขออาจมอบตัวบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวเป็นการชั่วคราวให้แก่ภาคีที่ร้องขอเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟ้องร้องตามเงื่อนไขที่ตกลงกันระหว่างภาคีคู่สัญญา ทั้งนี้ บุคคลที่ถูกส่งตัวกลับมายังภาคีที่ได้รับการร้องขอหลังจากการมอบตัวชั่วคราว อาจถูกมอบตัวคืนในที่สุดให้ภาคีที่ร้องขอเพื่อจะรับโทษตามคำพิพากษาที่กำหนด โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้

ข้อ 12

คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากหลายรัฐ

หากมีคำร้องขอให้ส่งบุคคลคนเดียวข้ามแดนจากภาคีสัญญาฝ่ายหนึ่งและจากรัฐที่สาม อีกหนึ่งรัฐหรือมากกว่า ภาคีที่ได้รับการร้องขออาจตัดสินใจว่าจะส่งบุคคลนั้นข้ามแดนให้ตามคำขอได้ก็ได้

ข้อ 13

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการพิจารณาความผิดเฉพาะเรื่อง

1. บุคคลที่ถูกส่งตัวข้ามแดนภายใต้สนธิสัญญานี้ จะไม่ถูกควบคุมตัวพิจารณาคดีหรือลงโทษในดินแดนของภาคีที่ร้องขอสำหรับความผิดอื่นที่นอกเหนือจากความผิดที่อนุมัติให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน และจะไม่ถูกส่งตัวข้ามแดนโดยภาคีนั้นไปยังรัฐที่สาม นอกจาก

ก. บุคคลนั้นได้ออกจากดินแดนของภาคีที่ร้องขอภายหลังการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และได้กลับเข้าไปใหม่โดยสมัครใจ

ข. บุคคลนั้นมิได้ออกไปจากดินแดนของภาคีที่ร้องขอภายในสามสิบวัน ภายหลังจากที่มีอิสระที่จะกระทำเช่นนั้น หรือ

ค. ภาคีที่ได้รับการร้องขอได้ให้ความยินยอมกับการคุมขัง การพิจารณาคดี หรือการลงโทษบุคคลนั้นสำหรับความผิดอื่นนอกจากความผิดที่อนุมัติให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้กับรัฐที่สาม เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ ภาคีที่ได้รับการร้องขออาจขอให้มีการส่งเอกสารหรือคำแถลงซึ่งระบุไว้ในข้อ 7 รวมถึงคำให้การของบุคคลที่ถูกส่งตัวข้ามแดนที่เกี่ยวข้องกับความผิดนั้น

2. บทบัญญัติเหล่านี้จะไม่ใช้บังคับกับความผิดที่กระทำขึ้นภายหลังการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ข้อ 14

การส่งมอบทรัพย์สิน

1. เท่าที่กฎหมายของตนอนุญาตไว้ และเมื่อได้รับการร้องขอจากภาคีที่ร้องขอ ภาคีที่ได้รับการร้องขอจะยึดและจะส่งมอบทรัพย์สินพร้อมกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ก. ที่อาจต้องใช้เป็นพยานหลักฐาน

ข. ที่ได้มาโดยผลของการกระทำความผิด และพบอยู่ในความครอบครองของบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวในขณะที่ถูกจับกุมหรือค้นพบในภายหลัง

2. ทรัพย์สินที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ จะส่งมอบให้ ถึงแม้ว่าการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งได้อนุมัติแล้วไม่สามารถที่จะดำเนินการส่งได้ เนื่องจากบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัวตาย หายสาปสูญ หรือหลบหนีไป

3. เมื่อทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องถูกยึดหรือถูกริบในดินแดนของภาคีที่ได้รับการร้องขอ ภาคีที่ได้รับการร้องขออาจยึดทรัพย์สินนั้นไว้เป็นการชั่วคราว หรือส่งมอบให้โดยมีเงื่อนไขว่าจะส่งทรัพย์สินนั้นคืนเพื่อใช้ในคดีอาญาที่กำลังดำเนินอยู่

4. สิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินดังกล่าวซึ่งภาคีที่ได้รับการร้องขอหรือรัฐหรือบุคคลอื่นใดอาจได้มานั้น จะได้รับความคุ้มครอง ในกรณีที่สิทธิดังกล่าวนี้มีอยู่ ทรัพย์สินนั้นจะถูกคืนตามคำร้องขอโดยไม่คิดค่าภาระใด ๆ ให้แก่ภาคีที่ได้รับการร้องขอโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ภายหลังการพิจารณาคดี

ข้อ 15

การผ่านแดน

1. เมื่อบุคคลจะถูกข้ามแดนจากรัฐที่สามให้ภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งผ่านดินแดนของภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ภาคีคู่สัญญาฝ่ายแรกต้องร้องขอต่อภาคีคู่สัญญาฝ่ายหลังเพื่อขออนุญาต ในกรณีที่ให้การขนส่งทางอากาศและมิได้มีการกำหนดที่จะลงจอดในดินแดนของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องได้รับการอนุญาตเช่นนั้น

2. ภาคีที่ได้รับการร้องขอ จะอนุญาตตามคำร้องขอให้ผ่านแดนที่กระทำโดยภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง หากคำร้องขอนั้นไม่ต้องห้ามตามกฎหมายของตน

ข้อ 16

การแจ้งผลการดำเนินการ

ภาคีที่ร้องขอจะแจ้งให้ภาคีที่ได้รับการร้องขอในเวลาอันควรถึงข้อสนเทศเกี่ยวกับการฟ้องร้อง การพิจารณาคดี และการดำเนินการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกขอให้ส่งตัว หรือการส่งบุคคลนั้นข้ามแดนต่อไปยังรัฐที่สาม

ข้อ 17

การช่วยเหลือและค่าใช้จ่าย

1. ภาคิที่ไ้รับการร้องขอจะปรากฏตัวในนามภาคิที่ร้องขอเพื่อดำเนินการตามกระบวนการที่เกิจากคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน
2. ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในดินแดนของภาคิที่ไ้รับการร้องขอจากการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจวบจนถึงเวลาส่งมอบตัวบุคคลซึ่งจะถูกส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้เป็นภาระของภาคินั้น

ข้อ 18

ความสัมพันธ์กับอนุสัญญาพหุภาคิ

สนธิสัญญาไ้จะไม่กระทบกระเทือนสิทธิและพันธกรณีที่ภาคิคู่สัญญาไ้มีอยู่ตามอนุสัญญาพหุภาคิใด ๆ

ข้อ 19

การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทใดที่เกิขึ้นจากการใช้หรือการตีความสนธิสัญญาไ้ให้ระงับโดยการปรึกษาหารือหรือการเจรจา

ข้อ 20

การสัตยาบัน การมีผลบังคับใช้ และระยะเวลา

1. สนธิสัญญาไ้จะต้องไ้รับการสัตยาบัน สัตยาบันสารจะแลกเปลี่ยนกันที่กรุงเทพฯ สนธิสัญญาไ้จะมีผลใช้บังคับสามสิบวันหลังจากการแลกเปลี่ยนสัตยาบันสาร
2. ภาคิคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจบอกเลิกสนธิสัญญาไ้เมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคิอีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยผ่านช่องทางการทูต สนธิสัญญาไ้จะยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปอีกเพียงหกเดือนหลังจากวันที่ภาคิคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งไ้รับการแจ้งดังกล่าว การบอกเลิกจะไม่กระทบกระเทือนต่อกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนใด ๆ ซึ่งไ้ได้เริ่มขึ้นก่อนที่จะมีการแจ้งดังกล่าว

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐแต่ละฝ่ายได้
ลงนามสนธิสัญญานี้

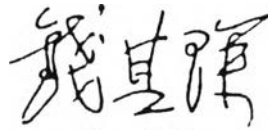
ทำคู่กันเป็นสองฉบับ ณ กรุงปักกิ่ง เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม คริสต์ศักราช 1993 เป็นภาษาไทย
จีน และอังกฤษ แต่ละภาษาถูกต้องเท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีความแตกต่างกันในการตีความ ให้ใช้
ฉบับภาษาอังกฤษเป็นเกณฑ์

สำหรับราชอาณาจักรไทย

นาวาอากาศตรี
(ประสงค์ สุนศิริ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีน

(เจียน ฉีเฉิน)

รองนายกรัฐมนตรี

และ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ประวัติผู้เขียน

นางสาววันวิสาข์ สิริทวิเนติ เกิดเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2518 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนนต์ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีพ.ศ. 2538 และสำเร็จการศึกษาในระดับเนติบัณฑิต จากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 49 พ.ศ. 2539 เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งนิติกร ศาลอุทธรณ์